

KRIPTO-ESZKÖZÖK MAGYARÁZATA:

Mit jelent Önnek, mint FOGYASZTÓnak a MICA?

Mi az a kriptoeszköz?

A kriptoeszköz olyan érték vagy jog digitális megjelenítése, amely megosztott főkönyvi¹ vagy más hasonló technológia segítségével elektronikusan átruházható és tárolható.

A kriptoeszközök jól ismert példái a BTC (Bitcoin) és az ETH (Ethereum), de a kriptopiac más eszközök széles körét is magában foglalja, így például az úgynevezett „stabil kriptopénzeket”², a „mémérméket”³ és a nem helyettesíthető tokeneket⁴ (NFT-k).

Az EU-ban a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet (MiCA) szabályozza az egyes kriptoeszközöket érintő tevékenységeket. A kriptoeszközök piacairól szóló rendelet egyik célkitűzése, hogy Unió-szerte harmonizált szabályokat vezessen be a kriptoeszközökre és a szolgáltatásokra vonatkozóan, többek között a fogyasztók erőteljesebb védelme érdekében (pl. átfogó információkhoz való hozzáférés, átlátható panaszkezelési eljárások stb.).

A kriptoeszközök vagy kriptoeszköz-szolgáltatások típusától (szabályozott, nem szabályozott) és a szolgáltatótól (pl. nem engedélyezett, EU-n kívüli székhelyű) függően magasabb kockázatokkal és eltérő szintű védelemmel szembesülhet. Bármilyen típusú kriptoeszköz vásárlása vagy kriptoeszköz-szolgáltatás igénybevétele előtt kulcsfontosságú megérteni azokat a kockázatokat, amelyeknek Ön ki lehet téve.

A kockázatokról szóló bővebb tájékoztatás érdekében tekintse meg az európai felügyeleti hatóságok közös figyelmeztetését [shorturl.at/9yIQ0].

Milyen kriptoeszközöket szabályoz a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet, és miket nem?

A kriptoeszközök piacairól szóló rendelet a kriptoeszközök három típusára terjed ki:

- ✓ **Elektronikuspénz-tokenek (EMT-k)**⁵: olyan kriptoeszközök, amelyek stabil értéket kívánnak fenntartani azért, hogy egy hivatalos pénznem, pl. euró, dollár értékéhez köthetnek. Ha EMT-vel rendelkezik, joga van ahhoz, hogy pénzt visszakapja a kibocsátótól annak teljes névértékén, abban a pénznemben, amelyre hivatkozik.
- ✓ **Eszközalapú tokenek (ART-ok)**⁶: olyan kriptoeszközök, amelyek stabil értéket kívánnak fenntartani egy másik értékre vagy jogra vagy ezek kombinációjára való hivatkozással (pl. hivatalos pénznem, áru, egyéb eszközök). Az ART-t az általa hivatkozott eszköz(ök) piaci értékén lehet visszaváltani.
- ✓ **Az elektronikuspénz-tokenektől és az eszközalapú tokenektől eltérő kriptoeszközök**: felhasználói tokenek⁷ és „egyéb” kriptoeszközök, amelyek nem elektronikuspénz-tokenek vagy eszközalapú tokenek, vagy más módon nem tartoznak a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet hatálya alá.

¹ MEGOSZTOTT FŐKÖNYVI TECHOLÓGIA (DLT):

A megosztott főkönyv olyan információ- vagy adatbázis-rekord, amelyet egy hálózaton osztanak meg. A megosztott főkönyv legismertebb típusa a blokklánc, amelyet azért neveznek így, mert az egyes egyedi tranzakciókat csoportokban vagy blokkokban tárolja, amelyek időrendi sorrendben kapcsolódnak egymáshoz, hogy láncot alkossanak.

A megosztott főkönyvi technológiát különböző típusú eszközök vevő és eladó közötti átadására használják.

² STABIL KRIPTOPÉNZEK:

Az úgynevezett „stabil kriptopénz” olyan kriptoeszköz, amelynek célja, hogy egy eszközre (pl. egy fiat valutára) vagy több eszközre hivatkozva stabil értéket tartson fenn. A stabil kriptopénzek sem feltétlenül stabilak minden időszakban, különösen stresszes piaci körülmények között.

³ MÉMÉRMÉK:

A mémérmék olyan kriptovaluták, amelyeket trendekről, humoros vagy szórakoztató témákról neveztek el. Ezek általában azért jönnek létre, hogy közösséget építsenek, és egymás közötti (peer-to-peer) kifizetések, spekulatív befektetések, vagy kereskedelem során használják ezeket. Sok esetben komikus témájú, néha értelmetlen kifejezéseket tartalmazó weboldalak kísérik ezeket, alkotói és rajongói egyfajta közösségi érzést értékesítenek, mások bevonására érdekében.

⁴ NEM HELYETTESÍTHETŐ TOKENEK (NFT-K):

Egyedi és nem helyettesíthető digitális eszközök, amelyeket megosztott főkönyvi hálózaton tárolnak, beleértve a digitális művészetet és a gyűjteményeket is.

Előfordulhat, hogy a felcserélhető és a fogyasztók számára NFT-ként forgalmazott, de sorozat vagy gyűjtemény részét képező termékek nem NFT-k, ezért a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet (MiCA) hatálya alá tartozhatnak.

⁵ ELEKTRONIKUSPÉNZ-TOKENEK:

- Olyan kriptoeszköz-típusok, amelyek stabil érték fenntartására törekszenek egy hivatalos pénznem (pl. euró, dollár stb.) értékére való hivatkozással.
- Csak hitelintézetek vagy elektronikuspénz-kibocsátó intézmények kínálhatnak elektronikuspénz-tokeneket nyilvános ajánlattétel keretében, illetve kérhetik elektronikuspénz-tokenek kereskedésbe történő bevezetését az EU-ban.
- Nem fizetnek kamatot a birtokosaiknak.

⁶ ESZKÖZALAPÚ TOKENEK:

- Nem elektronikuspénz-tokenek minősülő kriptoeszközök.
- Csak hitelintézetek vagy MiCA-engedéllyel rendelkező kibocsátók tehetnek nyilvános ajánlatot vagy kérelmezhetik az eszközalapú tokenek kereskedésbe történő bevezetését az EU-ban.
- Hivatkozhat egy másik eszközre, beleértve egy vagy több hivatalos pénznemet, más kriptoeszközöket vagy ezek kombinációját.
- Nem fizetnek kamatot a birtokosaiknak.

⁷ HASZNÁLATI TOKENEK:

Ezek azok a kriptoeszköz-típusok, amelyek kizárólagos célja az e tokenek kibocsátói által kínált áruhoz vagy szolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása.

A kriptoeszközök piacairól szóló rendelet nem alkalmazandó a következő típusú kriptoeszközökre:

- X Egyedi és nem helyettesíthető kriptoeszközök.** Ezek nem könnyen felcserélhetőek, és egy másik kriptoeszközhöz viszonyított relatív értékük nem azonosítható könnyen egy meglévő piaccal vagy egyenértékű eszközökkel való összehasonlítás révén (pl. virtuális ingatlanok, doménnevek és hitelesség-ellenőrzést igénylő elemek). A sorozat vagy gyűjtemény részét képező úgynevezett nem helyettesíthető tokenek (NFT-k) azonban továbbra is a MiCA hatálya alá tartozhatnak.
- X Nem átruházható tokenek** (például hűségprogramokból származó pontok).
- X A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó hatályos jogszabályok hatálya alá tartozó kriptoeszközök,** például a MiFID szerinti pénzügyi eszköznek minősülő kriptoeszközök (pl. származtatott ügyletek, átruházható értékpapírok). Amikor ezekbe az eszközökbe fektet be, élvezheti a tokenizált hagyományos pénzügyi eszközökre alkalmazandó fogyasztóvédelmi/befektetővédelmi szabályok előnyeit.

! *Ha Ön olyan kriptoeszközöket vásárol vagy értékesít, vagy olyan kriptoeszköz-szolgáltatásokat vesz igénybe, amelyeket a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet vagy a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó egyéb uniós jogszabályok nem szabályoznak, jelentős kockázatoknak lehet kitéve, és korlátozott mértékben vagy egyáltalán nem részesülhet fogyasztóvédelemben.*

Kriptoeszköz-szolgáltatók, akikkel Ön találkozhat

Az EU-ban szabályozott kriptoeszközök és kriptoeszköz-szolgáltatók:

Ezek a vállalkozások a kriptoeszközök piacairól szóló rendelet hatálya alá tartozó termékeket és szolgáltatásokat kínálnak a fogyasztóknak, beleértve az eszközalapú tokeneket, az elektronikuspénz-tokeneket, a kriptoeszközök letétkezelését és adminisztrációját, valamint a kriptoeszköz-kereskedési platformok és tőzsdék működtetését, a kriptoeszközök átváltását (fiat pénzre⁸ vagy más kriptoeszközökre). Ahhoz, hogy az uniós fogyasztóknak szolgáltatásokat nyújthassanak, a kriptoeszköz-szolgáltatóknak engedéllyel kell rendelkezniük, azaz meg kell felelniük az irányítással, a tőkével, a magatartással és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos konkrét követelményeknek.

Ellenőrizheti, hogy a szolgáltató uniós engedéllyel rendelkező szolgáltató-e, ha megtekinti az ESMA nyilvántartását (shorturl.at/zZwVI) és a nemzeti pénzügyi felügyeleti hatóság honlapját (shorturl.at/nySSc).

További részletekért tekintse meg a „Mit kérdezzen meg önmagától, mielőtt kriptoeszközökbe befektet be” című részt az európai felügyeleti hatóságok közös figyelmeztetésében [shorturl.at/9yIQ0].

⁸ FIAT:

A Fiat valuta törvényes fizetőeszköznek minősül, és egy központi bank bocsátja ki, mint például az amerikai dollár, az euró stb.

Kriptoeszközök átváltása fiat valutára: kriptovaluták fiat valutával történő vásárlására, értékesítésére vagy kereskedelmére vonatkozik.

Az EU-ban nem engedélyezett⁹ kriptoeszközök és kriptoeszköz-szolgáltatók:

A MiCA mellett is találkozhat az EU-ban engedéllyel nem rendelkező vállalkozások által nyújtott kriptoeszközökkel és kriptoeszköz-szolgáltatásokkal. Előfordulhat, hogy ezekre a vállalkozásokra nem vonatkoznak fogyasztóvédelmi szabályok, nem rendelkeznek megfelelő irányítással, tőkével vagy átlátható működési gyakorlattal és biztosítékokkal. Ezért növekedhet a csalás, a nem megfelelő vagyonkezelés vagy a fizetéseképtelenség kockázata. Ez magában foglalja az EU-n kívüli székhelyű vállalkozások által kínált kriptoeszközöket és szolgáltatásokat is.

Ha úgy dönt, hogy nem engedélyezett szolgáltatókkal veszi fel a kapcsolatot, vegye figyelembe, hogy jelentős kockázatoknak teheti ki magát, és korlátozott mértékben vagy egyáltalán nem rendelkezik fogyasztóvédelmi jogokkal. Veszteségekkel szembesülhet, korlátozottan vagy egyáltalán nincs lehetősége az eszközök visszaszerzésére, és viták esetén jogorvoslati lehetőségek nélkül maradhat.

⁹ NEM ENGEDÉLYEZETT VÁLLALKOZÁS:

Az EU-ban, a MiCA szerinti érvényes engedély nélkül működő valamennyi vállalkozás nem engedélyezettnek minősül.

A szolgáltatásokat nyújtó nem engedélyezett vállalkozások azonban nem mindegyike működik feltétlenül jogellenesen (pl. fordított ajánlattétel, teljesen decentralizált és a MiCA hatályaán kívül eső egyéb).